

EVALUERINGSRAPPORT FRA TRONDHEIM KOMMUNE

Aktiv innsats mot forsøpling av offentlig uterom. Forsøk med kommunal oppgavedifferensiering etter lov om forsøksvirksomhet i offentlig forvaltning.

1. Gjennomføring av forsøket

Bakgrunn for ordningen

Trondheim kommune startet i 2005 en forsøksordning med myndighetsoverdragelse (håndhevelse og rett til å ilegge tvangsmulkt) i forhold til enkelte bestemmelser i "Politivedtekt for Trondheim kommune", knyttet til § 4 :

"Huseiers plikter på offentlig sted"

- Rydding og renhold av fortau
- Snøfall og takras
- Strøplikt
- Vannavløp

og § 5:

"Hindre tilgrising og forurensning"

- Kasting av avfall (flasker, papir, plast, stumper etc), tilgrising (tagging etc), ulovlige plakater etc, urinerings.
- Renhold etter kiosksalg, arrangementer o.l.

I brev til Kommunal- og administrasjonsdepartementet av 09.12.2004 og supplert i brev av 27.01.2005 søkte Trondheim kommune om godkjenning av forsøk med kommunal oppgavedifferensiering (aktiv bekjempelse av forsøpling av offentlige uterom) etter forsøkslovens §3. Søknaden var forankret i Bystyrevedtak av 27.01.2005, arkivsak 04/38064.

KAD's godkjenning ble gitt i brev av 04.08.2005, hvor også godkjent vedtekt knyttet til forsøket ble gitt. Den opprinnelige forsøksperioden var satt fra 01.09.2005 til 31.12.2007. Senere ble perioden forlenget med ett år til utgangen av 2008.

Foreløpig evaluering av forsøket peker i retning av et ønske om en varig ordning. Med dette bakteppet, og for ikke å få avbrekk i ordningen mens et evt lovarbeid pågår, er forsøket ved departementets brev av 28.11.2008 godkjent forlenget til også ut 2009.

I Trondheim er den aktuelle myndigheten til håndhevelse og gebyrileggelse delegert til Trondheim parkering KF. Den formelle delegeringen er etter tilrådning fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gjort gjennom tidsbegrenset endring / tilpasning i foretakets vedtekter.

Praktisering av ordningen

Politivedtekten gjelder for hele kommunen. Den aktuelle inspeksjons- og kontrollvirksomheten har i praksis vært knyttet til Midtbyen og de nærmest tilstøtende tette byområder. Kjøpesentra i byens omegn er også viet oppmerksomhet. Ordningen er kunngjort og beskrevet på Trondheim parkering sine hjemmesider.

I starten av forsøket (2005) ble det fokusert mye på dialog med "overtrederne". Det ble tatt direktekontakter, gitt info, utsendt standard advarselsbrev og berammet / avtalt frister for å rette på uregelmessigheter. En forholdsvis myk linje ble praktisert, spesielt det første året. Ved gjentagne

forhold ble gebyrene etter hvert ilagt. Men fortsatt praktiserer Trondheim en relativt myk linje ved utskriving av gebyrer.

Ressursbruk

Hos Trondheim parkering startet man med at fire trafikkbetjenter hadde denne kontrollopgaven ved siden av sine ordinære oppgaver knyttet til parkeringstilsyn. På sine patruljeruter skjøttet de da begge oppgaver parallelt. Man erfarte at det ikke var så lett å kombinere parkeringskontroll med kontroll og håndheving av politivedtekter. Miljøkontroll var upløyd mark og arbeidsoppgavene nokså forskjellige fra parkeringskontroll. F eks å forstå viktigheten av bevissikring og etterarbeid, tok i praksis tid. Det ble etter hvert bestemt at to betjenter skulle konsentrere seg om miljøkontroll, og at heldager ble benyttet til dette.

Arbeidsoppgavene på miljøsidene har konkret omfattet inspeksjon av renhold på fortau, snørydding/strøing av glatte fortau, fare for takras, tilgrising og ulovlige plakater.

I Trondheim er kontroll med rydding/renhold ved avfallsbeholdere for husholdning og næring, reklame/salgsskilt, uteservering, containere, stillaser, henslengte sykler, herreløst søppel (bilvrak, kjøleskap osv) fanget opp gjennom andre ordninger og til dels andre aktører. Delvis skyldes dette at forholdene er regulert gjennom ulike andre lover (Vegloven, Forurensningsloven m fl). Eksempelvis håndteres herreløst søppel av Miljøenheten i Trondheim (registrering / identifisering / forslag til tiltak), mens Stabsenhet for byutvikling budsjetterer og bestiller opprydding og Bydrift utfører rydding . Det er aktuelt å se på om noe av dette kan samordnes med "hovedordningen" gjennom Trondheim parkering mht håndhevelse. Forsøksordningen er bare knyttet til Politivedtektene. Forsøpling etter Forurensningsloven kunne vært et aktuelt område å ta med under selve kontrollfunksjonen. Her er kommunen allerede myndighet etter loven på definerte områder.

Ulovlighetstilfeller dokumenteres ved bilder. Kopier vedlegges ved utstedelse av gebyr.

Ordningen krever også endel administrativ tid, bl a til forebyggende arbeid, veiledning, huseierkontakt skriftlig og muntlig, tilretteleggingsoppgaver, behandling av tips, identifisering av huseiere. Klageandelen ved gebyrleggingen er relativt høy. Det er ikke ført eksakte timeregnskaper over medgåtte ressurser.

Også i kommunens bestillerledd Stabsenhet for byutvikling og hos Miljøenheten er det brukt en god del tid på ordningen, uten at dette er timeregistrert.

Bruk av gebyrer

Antallet illeggelser av tvangsmulkt (i Trondheim benyttes begrepet *miljøgebyr*, - for å sukre pillen litt) er følgende for de tre årene forsøket har vart :

ÅR / GEBYRGRUNNLAG	Forsøpling	Manglende strøing m m	Klager	Ettergitt / opphevet
2006	70	32	24	7
2007	58	68	21	11
2008	123	76	39	18

Mulktene er i Trondheim på kr 500. Som det fremgår av tabellen, gir denne et svært beskjedent inntektsbidrag for kommunen. For 2008 er det bokført ca kr 65 000 i gebyrer. Med de faktiske utgifter til utekontroll, info, mulktering/administrativt, klagebehandling etc, dekkes ikke kostnadene for kommunen på langt nær med det myke mulkteringsregimet man i dag praktiserer i Trondheim. Dette kostnadsbildet har også medvirket til at kommunen / Trondheim parkering ikke har valgt å ansette eget personell med forsøpling / strøing etc som eneste kontrolloppgave. Ved at parkeringsbetjener er benyttet, er det også grunn til å tro at inntektene på parkerings-gebyrsiden er redusert en del, - beløpsmessig mer enn inntektene fra miljøgebyret.

Vår konklusjon er at det i dag koster kommunen en god del å ha denne ordningen. Som følge av de lave gebyrsatsene, mener vi å registrere at enkelte huseiere åpenbart spiller på at det blir langt billigere med et gebyr i ny og ne, enn å betale folk for kontinuerlig rydding / brøyting / strøing.

Advarsler

I starten ble det gitt skriftlige advarsler ved en del tilfeller og man så resultater. Dette var først og fremst større grunneiere eller f eks butikkjeder. Advarsler gis sjelden eller aldri nå. Man har ikke sett grunn til å sende nye advarsler til de samme aktørene.

I Midtbyen blir det i stor grad tatt direkte kontakt ved kontroller (butikker, kafeer osv). Det synes man å ha lyktes best med. På steder hvor det ikke er naturlig å ta kontakt (boliger osv) skrives det nå ut gebyr uten varsel. Det utvises imidlertid skjønn i kontrollen mht å ta kontakter.

Klager på gebyr

Andelen klager er relativt høy. For hele treårsperioden ligger den på 20 %. For overtredelser knyttet til parkering / trafikk, er klageandelen til sammenlikning på 8 % (2007). Dette har nok sammenheng med at skjønnelementet som tidligere nevnt er betydelig høyere ved forsøplings- og strøsanksjoner, noe som peker mot behov for klarere retningslinjer og normer.

Klagebehandlingen i første linje er gjort av jurist hos utfører Trondheim parkering.

Antallet klager og ettergivelser kan sees i sammenheng med behovet for bevissikring. Av det totale antall klager på 39 i 2008, er 43 % ettergitt. Av disse er 9 ettergitt på grunn av tvil om hjemmel for illeggelsen, 7 saker er ettergitt på grunn særlige forhold man i ettertid er blitt kjent med og to saker er ettergitt på grunn av feil utfylt blankett. Ingen klager er gått videre til høyere klageinstans.

Kommunens egeninnsats

Trondheim bydrift er kommunens utfører enhet for renhold og vintervedlikehold. I Midtbyen (de kommunale gater, parker, torg og andre felles offentlige uterom) gjøres disse tjenestene etter oppdrag fra kommunen ved Stabsenhet for byutvikling (bestiller). I tillegg er det i Midtbyen også inngått et samarbeid med Næringsforeningen, hvor Bydrift med tilskudd fra denne foreningen gjør et "vegg til vegg"- renhold i nærmere definert gater. Renholdet er også definert omfangsmessig (frekvens / tid). Formelt står fortsatt gårdeierne som ansvarlige for "sine" fortau i forhold til lovverk og politivedtekter. For strøing er det ingen tilsvarende ordning.

2. Publikumsundersøkelse

Spørreundersøkelse om forsøpling i Midtbyen

I nov. 2008 ble det gjennom Norfakta gjort telefonintervju med 300 personer i Trondheim omkring forsøplingen i byen. De viktigste momentene fra denne undersøkelsen er følgende :

- De spurte mener forsøplingsnivået i Midtbyen er for høyt (?)
- Midtbyen vurderes som mest forsøplet i Trondheim, og det er blitt verre de to siste årene.
- I aldersgruppen under 30 år mener bare 7% det er blitt verre de to siste årene, mens i gruppen over 60 år er det 53% som mener å registrere en forverring
- Alle aldersgrupper er entydige på at gatekjøkken / storkiosker er de verste kildene (årsak) til forsøpling, og at kveld / natt i helgene er de mest forsøplede tider.
- Alle aldersgrupper er også entydige på at "folk i gatene" selv er de som forsøpler
- Huseiere spesielt, men også butikker, serveringssteder og midtbybeboere frikjennes langt på vei som årsak til forsøpling, mens gatekjøkken / storkiosker og folk i gatene pekes på som de store synderne
- Hovedansvaret for å holde Midtbyen fri for søppel legges på gatekjøkken/storkiosker, "folk i gatene" og kommunen
- Også mht ryddeansvaret går huseiere, butikker, serveringssteder og midtbybeboere langt på vei fri
- Under 50% av de spurte vet at Trondheim kommune ved parkeringsetaten kan gebyrlegge huseiere når tilstøtende gate/fortau til stadighet er forsøplet.
- Et overveldende flertall (79%) mener ordningen bør videreføres (de yngste mest reservert)
- 46 % mener at gebyret er passe. Av de øvrige mener 4 av 5 at det bør være høyere.
- Rotteplager og mindre trivsel anser de spurte for å være de verste følgene av forsøpling
- De spurte har relativt begrenset tro på informasjons- og holdningskampanjer rettet mot forsøplingsproblematikken

Oppsummering spørreundersøkelse

Denne spørreundersøkelsen gir få uventede svar. Det eneste måtte være den tydelige forskjellen i holdning til og oppfatning av forsøpling mellom yngre og eldre. Mens 53% av de spurte over 60 år mener forsøplingen i Midtbyen er blitt verre de siste årene, - og ingen av disse har sett noen forbedring, mener bare 7% av de spurte under 30 år at det er blitt verre, og faktisk 14% at det er blitt bedre. Blant alle spurte mener 1 av 3 at det er blitt verre. En slutning man kan dra er at yngre folk (under 30 - 40 år) synes klart å ha høyere toleranse overfor forsøpling enn eldre.

Det er bred enighet om at årsak til og ansvar for så vel forsøpling som opprydding, i hovedsak ligger hos gatekjøkken/storkiosker og "folk i gata". Et paradoks er da at disse forsøplingsaktørene går fri ved den myndighetsutøvelse som nå kan utøves gjennom forsøksordningen. Huseierne, som er de man i praksis kan bøtelegge, oppfattes som de minst forsøplende. I dette ligger en klar utfordring i forhold til å ta de rette synderne.

At kommunen entydig oppfattes å skulle ha et av hovedansvarene for opprydding av gatesøplet er interessant. Mens politivedtektene plasserer ansvaret hos huseierne, er folks forventninger tydelig knyttet til kommunen. Her er det åpenbart både et informasjonsbehov og et behov for å organisere ryddingen på en måte folk forstår. I forventningen hos folk flest om kommunal rydding, ligger også en aksept for at kommunen skal og bør ta en slik oppgave.

Ordningen med parkeringsetaten som ”søppelpoliti” er generelt for dårlig kjent. Huseiere i Midtbyen kjenner kanskje ordningen bedre enn folk flest, men ordningen bør tydeliggjøres bedre. Det er full oppslutning om å videreføre ordningen, og sanksjonene ønskes gjort strengere (bøtenivå).

Konklusjon spørreundersøkelse

De spurte mener forsøplingsnivået i Midtbyen er for høyt, og det øker. De gir et entydig mandat for å ansvarliggjøre gatekjøkken, storkiosker og liknende virksomheter mye sterkere. ”Søppelpolitiet” må fortsette, og med sterkere sanksjonsmidler. Man er bekymret for rotteplager og frykter dårligere trivsel. Jo yngre man er, jo mer avslappet forhold har man til forsøpling.

3. Evaluering

Kriterier for å ilegge gebyrer

En av utfordringene for kontrollørene har vært å sette standarden i forhold til sanksjonstiltak. Fra parkeringskontroll er de vant med godt definerte lovlighetsgrenser (tid, meter, klare paragrafer). Å håndheve bestemmelser som: ”- *plikter å sørge for rydding og renhold av fortau* - ” og ”- *plikter å strø når det er glatt*” er langt vanskeligere, og overlater mye skjønn til kontrolløren. En viss vegring i forhold til å ilegge gebyrer har nok gjort seg gjeldende.

Håndhevelse av huseiers plikter etter Politivedtektenes § 4 går ellers relativt greit, selv om selskapsstruktur og kompliserte eier/ansvarsforhold kan være tidkrevende å nøste opp i. Hyblifisering i Midtbyen og uklare vaktmesterroller registreres som økende utfordringer i forhold til f eks strøing. Overfor huseiere bør de etableres klarere retningslinjer for bruk av advarsler og gebyr (forsøpling / strøing) enn hva man hittil har fått på plass i Trondheim. Etter skriftlig ”gult kort” (oppslag, melding etc) med angitte frister, må oppfølgingen være konsekvent, konkret og forutsigbar.

Med grunnlag i erfaringer fra forsøksperioden burde de aktuelle byene kunne gå sammen om en felles normsetting.

Det er også verdt å nevne at vi registrerer stor forskjell på saksgangen avhengig av om en forsøplingssak fremmes etter politivedtekten for Trondheim kommune eller etter Forurensingsloven. Politivedtekten gir Trondheim parkering anledning til å skrive ut gebyr, som er en hurtig straffereaksjon, mens Forurensingsloven som kommunens Miljøenhet må benytte, er både tidkrevende og byråkratisk. Vi ser også gode resultater av den mer direkte dialogen mot publikum som bruk av miljøgebyret medfører.

Kommunal habilitet

Et spesielt kontrollproblem har vært å bruke gebyrvirkemidlet også overfor andre kommunale etater med reelt, og i noen tilfeller mer formelt, rydde- og strøansvar. Trondheim parkering viser til at man må praktisere en streng likhetslinje. Man viser eksempelvis til at kommunale biler / ansatte i tjeneste får trafikkbøter som alle andre.

Men ved bilkjøring / parkering er det snakk om *personlige* ansvar hos den enkelte bilfører. Slike personlige ansvar vil imidlertid ikke kunne påberopes ved f eks forsøpling på fortau foran en kommunal gård. Siden gebyrinntektene går til kommunen, og den samme kommunen ilegges gebyrer, oppstår en interessant pengestrømsirkel.

For forsøpling / manglende strøing på fortau hvor kommunen står som eier av tilliggende eiendom, er det ilagt og betalt gebyrer i Trondheim. Virksomheten i den kommunale gården skal da ivareta huseiers forpliktelser, evt ta konsekvensen av forsømmelser. Slike tilfeller lar seg praktisere tilfredsstillende.

Men for en fortausstrekning langs en ubebygd kommunal tomt hvor det ikke er noen virksomhet, blir bøtelegging som sanksjonsmiddel mer problematisk. Renhold / strøing på disse stedene er, i likhet med tilsvarende arbeid overalt på de kommunale veger, plasser, gang-/sykkelveger etc i Trondheim overlatt til kommunens fagetat på dette området, som er Trondheim bydrift. At Bydrift, som i utgangspunktet er underlagt et stramt kommunalt budsjett og rent faktisk *setter den faglige standarden for rydding og strøing i kommunen*, skal bøtelegges for mangler ved utførelsen av sitt arbeid, endog til av "seg selv", - kommunen, blir ganske selsomt. (Trondheim parkering og Trondheim bydrift er ett og samme rettssubjekt). I Trondheim er det, - mest for "å holde fred i eget hus", også betalt gebyrer for manglende rydding på Trondheim bydrift sitt ansvarsområde, - men ikke uten diskusjoner med høy temperatur. (Pga diskusjonene ble også innbetalingen så forsinket at et inkassobyrå tjente 2400 kr på gebyret).

Dette må det finnes en mer fleksibel og troverdig løsning på. Uansett vil det være habilitetsproblemer forbundet med å bøtelegge innen samme rettssubjekt, - eller for den saks skyld la være.

Myndighetsbegrensning

I Trondheim har bystyret ønsket å rette fokus mot gårdeier / næringsdrivende. Kontroll i forhold til brudd på Politivedtektenes § 5-1, hvor man i praksis er avhengig av å ta overtrederen "på fersken", viser seg å være mer krevende. Problemet bunner i at den kommunale kontrolløren ikke kan avkreve identifikasjon. Undersøkelser for evt å oppspore forsøpleren, har ikke vært en aktuell oppgave for kontrollørene. For at sanksjoner her i det hele tatt skal ha noen effekt, bør det ses nærmere på myndighetsutøvelsen overfor slik "direkte forsøpling", - kommunen eller politiet, og prioriteringen.

Så lenge man i praksis verken kan "ta" de indirekte forsøplerne (gatekjøkken, storkiosker) eller primærforsøplerne (disses kunder), vil en effektiv kamp mot forsøpling være betydelig hemmet. Ved nå å ha etablert en ordning som kan mulktene noen, eksempelvis gårdeiere fordi disse lar seg identifisere, men lar primær-forsøplerne gå fri, får man både en urettferdig ordning og en langt mindre effektiv ordning.

Bestemmelsene i f eks Forurensningslov og Politivedtekten er trolig personforpliktende nok, men mulighetene til å gjennomføre effektive sanksjonsordninger, utenom politiets myndighetsområde blir for dårlig slik det nå er. Ved at politiet ved den utprøvde ordningen er ment å skulle bli avlastet søppel- og strøkontroll, vil de fremover trolig ha svært lite fokus på det som faller utenom ved ordningen, f eks inngripen mot enkeltpersoner på gata. Politiets generelle prioriteringer for tiden peker i samme retning. Denne problemstillingen må det arbeides videre med. Løsningen kan ligge i en utvidelse av det kommunale myndighetsområdet til også å kunne kreve identifikasjon på personnivå.

Tjenestens egenart

I Trondheim er som nevnt ordningen praktisert ved at to parkeringsbetjenter har vekslet mellom denne kontrollen og parkeringsoppgaver. Ved en permanent ordning bør det etableres egne funksjoner / stillinger for forsøplingskontrollen. Denne tjenesten er på mange måter ulik en

parkeringskontroll, spesielt i forholdet mellom hjemmelsgrunnlag/regelverk og utøvelse av skjønn. En evt utvidet myndighet som nevnt ovenfor bør tas med i de videre vurderinger..

Hvorvidt slik kontrollvirksomhet med tilhørende myndighet også kan settes bort / delegeres til private vaktelskaper e l, bør evt også vurderes.

Vi mener å ha lyktes godt med å motivere mange, spesielt gårdeiere, til å få orden på sine rydde- og strørutiner, spesielt samarbeidet mellom gårdeier og leietakere/vaktmester. Dette har gitt resultater. Et så enkelt forhold som at rennesteinen i ryddesammenheng tilhører fortauet, har det tatt tid å få akseptert.

Forhold til politiet

I forsøksperioden har det vært relativt lite kontakt med politiet i Trondheim i tilknytning til den aktuelle tjenesten. Indirekte kan dette tolkes som et uttrykk for at politiet i liten grad har hatt fokus på disse tjenestene i perioden og at de heller ikke har hatt spesielle ting å utsette på selve tjenesten. Det er ikke gjort analyser på om det i perioden har medført endringer i ordenspolitiets tjenestefomfang og innhold.

Politiet bekrefter imidlertid at slike oppgaver er og evt fortsatt vil bli meget lavt prioritert hos dem, og de stiller seg i utgangspunktet positiv til at denne tjenesten for fremtiden kan være et kommunalt ansvar. Politiet antas å ville bli høringsinstans for evt lovendringer og endringer i byens politivedtekter. Der vil de kunne gi synspunkter som angår temaet. Politiet i Trondheim har også avlastet seg andre lavprioriterte oppgaver, bl a innsamling og behandling av sykkel-hittegoods, som også er et forsøplingsproblem. Dette tas nå hånd om av Trondheim bydrift.

Forhold til næringsdrivende

I Trondheim har det vært et samarbeid mellom kommunen, politiet og byens næringsinteresser omkring forsøplingsforholdene, spesielt i Midtbyen. Samarbeidsgruppen Midtby'n og Næringsforeningen i Trondheim uttaler at de er positive til en fortsatt ordning med kontroll og sanksjoner ved forsøpling. De mener at man også kan være enda strengere i håndhevelsen, og at oppfølgingen av forsøpling både på offentlig og privat grunn må bli enda mer forutsigbar og rutinemessig gjennomført. Spesielt peker de på forsøplingen i helgene.

De registrerer også et stort behov for flere søppelbøtter og et system som gjør det enklere å kvitte seg med søpla. Likeså mener de at pengene man tar inn på bøter skal øremerkes til søppelbøtter og ryddesystemer som bidrag til å gjøre byen penere.

4. Oppsummering og konklusjoner

Selv om publikumsundersøkelsen viser at folk i Trondheim opplever forsøplingen som uforandret eller verre, er det evalueringsgruppens oppfatning at ordningen i seg selv har hatt en positiv effekt mht forsøplingen i Trondheim. Dette begrunnes bl a med at det i forsøksperioden er etablert mange nye nattåpne virksomheter i Midtbyen med et betydelig forsøplingspotensiale. Uten kontrolltiltakene er det grunn til å tro at forholdene hadde vært vesentlig verre, dette gjelder også for vintertiltak i gatene

Fra Trondheim kommunes side er derfor oppfatningen at ordningen bør videreføres permanent med de tilpasninger gjennom lov og retningslinjer som evalueringen fra de tre forsøksbyene påpeker. Folk i Trondheim mener det samme, jfr spørreundersøkelsen.

Uten en kommunal myndighet til håndhevelse av de aktuelle bestemmelsene, frykter kommunen at politiet fortsatt vil nedprioritere disse oppgavene, - sågar bortprioritere dem helt. For miljøbyen Trondheim vil dette være en uholdbar situasjon. I forhold til den aktuelle forsøplingsproblematikken, er det grunn til å tro at kommunen også vil ha det sterkeste insitamnet for å være en aktiv forsøplingsbekjemper.

Håndhevelsesregimet bør være strengere. Miljøgebyrene bør økes betydelig, og vurderes differensiert. Det bør vurderes muligheten for en utvidelse av det kommunale myndighetsområdet til også å kunne kreve identifikasjon på personnivå for lettere å kunne ansvarliggjøre "aktive" forsøplere på gata.

Det bør etableres forskrifter / retningsgivende normer for utøvelse av kontrolltjenesten, - nasjonale (felles) og lokale, gjerne i et samarbeid mellom de tre forsøksbyene. Og rammene for myndighetsutøvelsen må gjerne konkretiseres ned i en instruks ; hva gjør eksempelvis kontrolløren som ser en ungdom spytte ut en tyggegummi? På offentlig sted er dette forbudt. Griper han/hun inn hvis det skjer på Domkirkeplassen, men lar det passere i Havnegata, eller skal det fortsatt være en hvilende bestemmelse?

Ordningen har avdekket at gårdeier blir den som sanksjonene i praksis kan rettes mot. Folks oppfatning (jfr undersøkelse) er klar på at andre også må ansvarliggjøres i langt sterkere grad. Dette gjelder spesielt leietakere som storkiosker og gatekjøkken. Disse bør gjennom lovverk og politivedtekter få et tydeligere ansvar for den forsøpling deres virksomhet forårsaker.

I Trondheim sine politivedtekter er begrepet *kiosksalg* benyttet. Den tradisjonelle kiosken / pølsebua er nå erstattet med storkiosker / gatekjøkken (Narvesen, 7-eleven o a) som er trukket inn i tidligere butikklokaler. Frittstående kiosker er nå sjeldne. Vedtekten bør gjennom en begrepspresisering klargjøre det spesielle ansvaret disse kiosk-butikkene bør ha for rydding som følge av deres virksomhet.

Gebyrmidlene må tilfalle kommunen som bidrag til dekning av kostnadene knyttet til myndighetsutøvelsen.. Dette bør også gjelde ved gebyrleggelser med hjemmel i Forurensningsloven. Dette vil være viktige miljøpolitiske tiltak og samtidig insitamenter for god innsats fra kommunens side for å løse et økende samfunnsproblem.

Trondheim 03.02.2009
Stabsenhet for byutvikling / ØÅ